

Hoge Raad der Nederlanden

Derde Kamer

Nr. 30.988

14 februari 1996

TB

Arrest

gewezen op het beroep in cassatie van X te Z tegen de uitspraak van het Gerechtshof te Amsterdam van 10 januari 1995 betreffende na te melden navorderingsaanslag in de inkomstenbelasting.

1. Aanslag en geding voor het Hof

Aan belanghebbende, die aanvankelijk in de inkomstenbelasting voor het jaar 1988 was aangeslagen naar een belastbaar inkomen van f 18.873,-- , is over dat jaar een navorderingsaanslag opgelegd naar een belastbaar inkomen van f 52.912,-- , met een verhoging van de nagevorderde belasting van 100 percent, van welke verhoging bij besluit van de Inspecteur tot op 25 percent kwijtschelding is verleend.

Belanghebbende is tegen die aanslag en dat besluit in beroep gekomen bij het Hof, dat de aanslag heeft verminderd tot een aanslag berekend naar een belastbaar inkomen van f 26.493,-- , met een verhoging van de nagevorderde belasting van 100 percent, het kwijtscheldingsbesluit heeft vernietigd en kwijtschelding van de opgelegde verhoging tot op f 100,-- heeft verleend.

2. Geding in cassatie

Belanghebbende heeft tegen 's Hof's uitspraak beroep in cassatie ingesteld en daarbij een middel van cassatie voorgesteld.

De Staatssecretaris van Financiën heeft zich bij verzoekschrift gerefereerd aan het oordeel van de Hoge Raad.

3. Beoordeling van het middel

3.1. Het Hof heeft geoordeeld dat de boekhouding van belanghebbende - die in het onderhavige jaar (1988) een ijssalon exploiteerde - niet kan worden aangemerkt als een voldoende grondslag voor de winstberekening over het jaar 1988 en dat deze derhalve terecht door de Inspecteur is verworpen. Het Hof heeft dit oordeel gegrond op de overweging dat, naar gebleken is uit een vanwege de belastingadministratie met betrekking tot de jaren 1987 tot en met 1991 bij belanghebbende ingesteld boekenonderzoek, de administratie over het jaar 1988 ernstige gebreken vertoonde en het bruto-winstpercentage van de onderneming in dat jaar - ter zake waarvan de Inspecteur heeft berekend dat het uitgaande van de in de jaarstukken vermelde inkopen slechts 112% beliep, terwijl de bruto-winstpercentages van andere ijssalons in W, V en U in de jaren 1987 tot en met 1991 varieerden van 188% tot 367% - onverklaarbaar laag was.

3.2. Uitgaande van zijn hiervóór in 3.1 als eerste weergegeven oordeel heeft het Hof geoordeeld: dat voor de vaststelling van de winst uit onderneming de omzet in casu theoretisch moet worden berekend; dat de Inspecteur zulks heeft gedaan uitgaande van een brutowinstpercentage van 200%; dat de Inspecteur daarbij evenwel onvoldoende rekening heeft gehouden met het feit dat belanghebbende, naar het Hof ter zitting voorkwam, in onvoldoende mate over de gave beschikt zelfstandig een onderneming als een ijssalon te leiden; dat, nu de Inspecteur belanghebbendes onderneming heeft vergeleken met, kennelijk, goed geleide ondernemingen van, kennelijk, goede ondernemers, hij voor de berekening van de winst van belanghebbende een onjuiste maatstaf heeft aangelegd; dat het Hof aannemelijk acht dat de verkopen reeds van de aanvang van de onderneming - in 1983 - zijn achtergebleven bij de verwachtingen; dat het Hof tevens aannemelijk acht dat belanghebbende mede door sterke concurrentie in de omgeving lage prijzen heeft berekend; dat de door het Centraal Instituut voor Midden-en Kleinbedrijf (hierna: CIMK) bij de aankoop van de onderneming van belanghebbende opgemaakte exploitatiebegroting uitging van een brutowinstpercentage van 145%; dat dit percentage in

het onderhavige geval als uitgangspunt dient te worden genomen voor de theoretische winstberekening.

3.3. Het middel komt ten eerste op tegen het hiervóór in 3.1 als eerste vermelde oordeel.

Het middel betoogt dat het oordeel onbegrijpelijk is, nu belanghebbendes boekhouding over het jaar 1988 bij voormeld boekenonderzoek niet is betrokken en het oordeel voorts is gegrond op de overweging dat het brutowinstpercentage van belanghebbendes onderneming onverklaarbaar laag is. Het middel is gegrond. Uit het naar aanleiding van het boekenonderzoek opgemaakte controlerapport is niet rechtstreeks op te maken dat de boekhouding over het jaar 1988 ernstige gebreken vertoonde, terwijl laatstbedoelde overweging, die berust op hetgeen de Inspecteur ten aanzien het brutowinstpercentage van andere ijssalons heeft gesteld, niet verenigbaar is met hetgeen het Hof in de hiervóór in 3.2 weergegeven oordelen heeft overwogen. In laatstbedoelde oordelen ligt immers besloten dat, gelet op de omstandigheden van het geval, aannemelijk is dat het brutowinstpercentage van belanghebbendes onderneming vanaf het begin aanzienlijk lager gesteld dient te worden dan dat van de door de Inspecteur als vergelijkbaar aangemerkte ondernemingen.

3.4. Het middel komt voor het overige op tegen het hiervóór in 3.2 als laatste vermelde oordeel. Ook in zoverre treft het middel doel. Nu het Hof aannemelijk heeft geacht dat de verkopen reeds vanaf de aanvang van de onderneming zijn achtergebleven bij de verwachtingen, is onvoldoende gemotiveerd waarom het door het CIMK bij de aankoop van de onderneming gehanteerde brutowinstpercentage van 145% ook daarna kan gelden.

3.5. Het hiervóór in 3.3 en 3.4 overwogene brengt mee dat 's Hof's uitspraak niet in stand kan blijven. Verwijzing moet volgen.

4. Proceskosten

Gelet op de kostenveroordeling in de samenhangende zaak onder nummer 30.987 is voor een afzonderlijke kostenveroordeling in de onderhavige zaak geen plaats.

5. Beslissing

De Hoge Raad vernietigt de uitspraak van het Hof, behoudens de beslissingen omtrent de proceskosten en het griffierecht, verwijst het geding naar het Gerechtshof te 's-Gravenhage ter verdere behandeling en beslissing van de zaak in meervoudige kamer met inachtneming van dit arrest, en gelast dat door de Staatssecretaris van Financiën aan belanghebbende wordt vergoed het door deze ter zake van de behandeling van het beroep in cassatie gestorte griffierecht ten bedrage van f 300,--.

Dit arrest is op 14 februari 1996 vastgesteld door de raadsheer Van der Linde als voorzitter, en de raadsheren Van der Putt-Lauwers en Van Brunschot, in tegenwoordigheid van de waarnemend griffier Lubbers, en op die datum in het openbaar uitgesproken.

Lubbers

Van der Linde